

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

רע"א 24-08-28874 מנורה מבטחים ביטוח בע"מ נ' פ.כ

לפני כבוד השופטת חדוה וינבאום וולצקי

המבקשת מנורה מבטחים ביטוח בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד רם דורון ואח'

נגד

המשיבה פ.כ
ע"י ב"כ עו"ד מורן אברהמי יום טוב

פסק דין

1
2 בפניי בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט השלום בבת – ים (כבוד השופטת אידית קליימן-
3 בלק) בת"א 51159-02-23 מיום 7.6.24, במסגרתה הורה בית משפט קמא על הוצאת חוות הדעת
4 הערוכות על ידי ד"ר חיים פרלוק וד"ר קרן יניב, אותן צירפה המבקשת לראיות מטעמה, בטענה כי
5 האמור בחוות הדעת חורג מהאמור במכתב הדחייה.
6

מבוא:

- 7
8
9 1. ביום 18.6.18 רכש המנוח ב.כ. ז"ל (להלן: "המנוח") מהמבקשת פוליסת ביטוח חיים
10 אשר כללה כיסוי ריסק למקרה פטירה על סך 500,000 ₪.
11
12 2. ביום 28.8.18 בעקבות נפיחות בקרסול ימין, אובחן המנוח כחולה במחלה ממארת
13 מסוג ליפוסרקומה בשלב מתקדם מאוד עם גרורות בריאה ובמערכת השלד. מצבו של
14 המנוח הדרדר וביום 27.10.19 הלך המנוח לבית עולמו.
15
16 3. עקב פטירת המנוח, פנתה המשיבה, פ.כ, אימו ויורשתו היחידה של המנוח (להלן:
17 "המשיבה"), למבקשת בדרישה לקבלת תגמולי הביטוח.
18
19 4. ביום 26.1.21 דחתה המבקשת, באופן חלקי, את דרישת המשיבה בטענה כי המנוח סבל
20 בעבר, טרם כניסתו לביטוח, מבעיות רפואיות שאין לגביהן אזכור בהודעותיו: עודף
21 משקל, יתר לחץ דם וכולסטרול. במכתב הדחייה נטען כי לו היה המנוח מגלה למבקשת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

רע"א 24-08-28874 מנורה מבטחים ביטוח בע"מ נ' פ.כ

- 1 את מלוא תחלואיו עובר למועד הצטרפותו לביטוח, הוא היה מתקבל לביטוח בתוספת
2 רפואית בשיעור של 175%.
- 3
- 4 משכך, אישרה המבקשת לשלם למשיבה תגמולים חלקיים בסך של 181,641.54 ₪.
- 5
- 6 .5 לאור עמדת המבקשת, הגישה המשיבה לבית משפט קמא את תביעתה לקבלת מלוא
7 תגמולי הביטוח.
- 8
- 9 .6 ביום 29.6.23 הגישה המבקשת כתב הגנה במסגרתו שבה על טענותיה כי המנוח לא
10 גילה כי סבל מעודף משקל, יתר לחץ דם וכולסטרול. לטענתה לו ידעה את מצבו הרפואי
11 של המנוח לאמיתו, היא וכל מבטח סביר אחר, לא היו מתקשרים עם המנוח בחוזה,
12 אף לא תמורת דמי ביטוח מרובים, לחילופין, הייתה דורשת בדיקות מקיפות ולא
13 הייתה מקבלת את המנוח כלל לביטוח ולחילופי חילופין משלמת תגמולי ביטוח
14 מופחתים.
- 15
- 16 .7 ביום 17.12.23 התקיימה ישיבת קדם משפט אשר במסגרתה שבה המבקשת על
17 טענותיה לפיהן לו היה המנוח מגלה במועד הגשת בקשתו להתקבל לביטוח, כי הוא
18 סובל מיתר לחץ דם, השמנת יתר ושומנים בדם, הוא היה מקבל תוספת פרמיה של
19 175%. מאחר והוא לא עשה כן, קיימת הפחתה של תגמולי הביטוח להם הוא זכאי.
- 20 בתום ישיבת קד"מ נקבעו מועדים להגשת ראיות.
- 21
- 22 .8 ביום 9.5.24 המציאה המבקשת את הראיות מטעמה. במסגרת ראיותיה צירפה שתי
23 חוות דעת: האחת, בתחום החיתום הרפואי, ערוכה בידי ד"ר חיים פרלוק; השנייה,
24 בתחום האורתופדי, ערוכה על ידי ד"ר קרן יניב (להלן: "חוות הדעת").
- 25 במסגרת חוות דעתו של ד"ר פרלוק הועלו טענות לאי גילוי מצב רפואי נפשי, סוכרת
26 ובעיות עור ונטען כי לו היו יודעים את מצבו הרפואי של המנוח לאשורו הם היו דוחים
27 את המנוח מקבלה לביטוח (ראה עמ' 58 לבקשת רשות הערעור).
- 28
- 29 במסגרת חוות דעתו של ד"ר קרן הועלתה טענה המייחסת למנוח ידיעה על הגידול
30 והסתרה בכוונת מרמה: "המנוח הצטרף לביטוח בתאריך 18.6.18 לפיכך, ברור
31 שהגידול בשוק רגל ימין מסוג ליפוסרקומה אשר היווה את הסיבה לפטירת המנוח,
32 היה נוכח כבר לפני הצטרפותו לביטוח ושהתלונות על רגל ימין היו קיימות כבר בעת
33 הצטרפותו של המנוח לביטוח." (ראה עמ' 196 לבקשת רשות הערעור).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

רע"א 24-08-28874 מנורה מבטחים ביטוח בע"מ נ' פ.כ

1 המשיבה הגישה בקשה להוצאת חוות הדעת, מהטעם כי מדובר בטענות החורגות
2 ממכתב הדחייה.

3

4 10. בית משפט קמא בהחלטתו מיום 7.6.24 קיבל את בקשת המשיבה והורה על הוצאת
5 חוות הדעת הרפואיות אשר הוגשו מטעמה של המבקשת מתיק בית המשפט.

6

החלטת בית משפט קמא:

7

8 11. בית משפט קמא סקר בהרחבה את השתלשלות האירועים וכן את טענות הצדדים.

9

10 12. בית משפט קמא הפנה להנחיות המפקח על הביטוח: הראשונה מיום 9.12.1998 אשר
11 קובעת כי על חברת הביטוח לפרט ולפרש בפני המבוטח בכתב את הנימוקים לדחיית
12 תביעתו בהזדמנות הראשונה; השנייה מיום 29.5.2002, המאפשרת לחברת הביטוח
13 להעלות נימוקים נוספים מעבר לנימוק שהובא בהזדמנות הראשונה וזאת רק כאשר
14 מדובר בעובדות או נסיבות שנוצרו לאחר אותו מועד או שלא היה ביכולתה של
15 המבטחת לדעת עליהם, במועד בו דחתה את התביעה.

16

17 13. בית משפט קמא סקר את מעמדן של ההנחיות בראי הפסיקה וקבע כי מדובר בהנחיות
18 מחייבות, אשר ניתן יהיה לסטות מהן רק בנסיבות מיוחדות.

19

20 14. בית משפט קמא קבע כי בענייננו, במכתב הדחייה דחתה המבקשת את הכיסוי
21 הביטוחי המלא על בסיס 3 נימוקים בלבד, אשר לשיטתה של המבקשת לא גולו
22 בתצהיר הבריאות של המנוח בזמן אמת: עודף משקל, יתר לחץ דם וכולסטרול.

23

24 15. יתרה מכך קבע בית משפט קמא כי גם בכתב ההגנה שהוגש ביום 29.6.23, כשנתיים
25 וחצי לאחר שנשלח מכתב הדחייה למבוטח, לא נטען דבר וחצי דבר בקשר לנימוקי
26 דחייה נוספים מלבד שלושת הנימוקים שהועלו במכתב הדחייה.

27

28 16. בית משפט קמא ציין כי הנימוקים הנוספים באשר למצב רפואי קודם, שלא גולה
29 בתצהיר הבריאות כגון: מצב נפשי (אפיזודה סכיזופרנית, אוטיזם), טרום סוכרת
30 וגידול ברגל ימין "אשר נתן אותותיו הפיזיים ברגל ימין החל מחודש 8/17", המכוון
31 לכך כי המנוח ידע על הסימפטומים שאובחנו בהמשך כמחלה הממארת ממנה נפטר,
32 כשנה עובר למועד כריתת הפוליסה, הועלו לראשונה אך ורק בשלב הגשת הראיות
33 מטעם המבקשת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

רע"א 24-08-28874 מנורה מבטחים ביטוח בע"מ נ' פ.כ

- 1 בנוסף, קבע בית משפט קמא כי המבקשת לא העלתה טענה לפיה המנוח מנע ממנה
2 לקבל את מלוא המסמכים הרפואיים בעניינו, כאשר במכתב הדחייה מצוין במפורש כי
3 טרם הושלם הבירור הרפואי בעניינה של התביעה ומכאן מעלה בית משפט קמא
4 שאלה: מה מנע מהמבקשת להשלים את הבירור החסר במשך שנתיים וחצי עד למועד
5 הגשת כתב ההגנה מטעמה.
6
- 7 בית משפט קמא התייחס לנטען בתצהיר עדותה הראשית של נציגת המבטחת לפיו בשל
8 "תקלה טכנית במערכות החברה" לא הוצגו לפניו מסמכים בדבר עברו הנפשי של
9 המנוח ולכן נקבעה התוספת החיתומית כפי שנקבעה. נקבע כי מדובר בנימוק רפה,
10 אשר הועלה ללא ראיה תומכת לאותה תקלה טכנית עלומה, כדי להכשיר הוספת
11 נימוקי דחייה נוספים וחדשים לחלוטין בשלב דיוני כה מתקדם של הגשת הראיות.
12
- 13 יתרה מכך, במסגרת החלטתו הפנה בית משפט קמא לדיון הראשון שהתקיים ביום
14 17.12.23 שבו נטען על ידי נציג המבקשת: "אנו נביא נציג של חברת הביטוח שיראה
15 ויצהיר שלפי תנאי החיתום של החברה שמנחים את החברה לפיהם אם אדם לא גילה
16 את המידע הרפואי כמו שמצויין במכתב הדחייה והתיעוד הרפואי שצירפתי, ואם היה
17 מגלה את היל"ד והשמנת יתר ושומנים בדם וכו', אם הוא היה מגלה את זה הוא היה
18 מקבל תוספת פרמיה של 175%". מכאן קבע בית משפט קמא כי אפילו בדיון
19 שהתקיים בתיק חצי שנה לאחר השלמת שלב כתבי הטענות, חזרה המבקשת רק על
20 שלושת נימוקי הדחייה, הא ותו לאו.
21
- 22 בית משפט קמא קבע כי המידע הנוסף אותו מבקשת המבקשת לכלול כעת במסגרת
23 הראיות מטעמה, לא יכול להכשיר את הקרקע ולאפשר לה להעלות טענות דחייה
24 חדשות שלא נטענו בהזדמנות הראשונה, בניגוד לחוזרי המפקח על הביטוח ובניגוד
25 לפסיקה שפירשה ויישמה אותם.
26
- 27 במסגרת החלטתו דחה בית משפט קמא את טענת המבקשת לפיה מטרת הראיות
28 שהוגשו מטעמה היא לתמוך בקו ההגנה העיקרי שלה והוא "העלמת מידע בכוונת
29 מרמה" ומאחר שטענה זו הועלתה במכתב הדחייה, אזי אין לראות בצירוף הראיות
30 מושא בקשה זו, כחריגה או הרחבת חזית כלשהי כפי שטוענת המשיבה וקבע: "מדובר
31 בסעיף 2 למכתב, שאכן מזכיר מה קורה במקרה של הסתרה או גילוי מידע כלפי
32 המבטח בכוונת מרמה, ואולם מדובר בנוסח סעיף כללי וגנרי המצטט למעשה את הדין
33 במקרה כאמור מחוק חוזה ביטוח התשמ"א-1981, בעוד שבבסיבותיו הקונקרטיים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

רע"א 24-08-28874 מנורה מבטחים ביטוח בע"מ נ' פ.כ

- 1 של המקרה דנן, העלמת המידע כפי שהנתבעת ייחסה למבוטח, הוא המנוח, הם
2 אותם שלוש האבחנות הרפואיות מעברו שלא גולו על ידו: יתר לחץ דם, השמנת יתר
3 וכולסטרול, כפי שפורטו בסעיף 1 למכתב הדחייה ואין בלתם.
4 משכך, ... אינני מקבלת את גישתה העקרונית של הנתבעת במקרה דנן, לפיה די
5 בהעלאת טענת סל כוללנית המועלית בסעיף 2 למכתב הדחייה בדבר מרמה, או
6 "הסתרת מידע", כדי להכשיר את הקרקע להוספת "ענפים" ל"גזע" שפורט בסעיף
7 1 בדמות נימוקי דחייה נוספים בשלב מאוחר יותר. טיעון זה, לא זו בלבד שאינו
8 מתיישב עם הנחיות המפקח על הביטוח ועם הרציונאליים העומדים מאחוריהן כפי
9 שפורשו בהלכה הפסוקה, אלא הוא עלול לרוקן מתוכן את ההנחיות ולעשותן
10 פלסטר."
11
12 22. לאור דבריו אלה, פנה בית משפט קמא לבחון את הראיות שהוגשו על ידי המבקשת.
13
14 23. בנוגע לחוות הדעת החיתומית שנערכה על ידי ד"ר פרלוק חיים ביום 1.5.24 קבע בית
15 משפט קמא כי: "מעיון בחוות הדעת עולה כי המומחה הרפואי (שתחום מומחיותו לא
16 צויין בחוות הדעת), מתייחס לעברו הרפואי של התובע בתחום הפסיכיאטרי שעל פי
17 הנטען הוסתר מהנתבעת, ומציין כי המנוח אושפז בבית"ח "שלוותה" ואובחן כחולה
18 "אוטיסטי פסיכוטי". המומחה קובע כי בנסיבות אלו, מבטח סביר היה דורש דוחות
19 מעקב פסיכיאטרים לפני קבלת מועמד כמו המנוח לביטוח. בנוסף, מתייחס המומחה
20 לבעיות העור ברגלו של התובע ומציין כי אילו המבטחת הייתה יודעת עליהן, הרי
21 שהמנוח היה נדחה עד תום הברור בעניין זה. לשון אחר, המומחה התייחס לשני
22 נימוקי דחייה נוספים וחדשים לחלוטין, שלא בא זכרם בשלב קודם כלשהו עד למועד
23 הגשת ראיות ההגנה: מצב נפשי ובעיות עור, שאינן חלק מנימוקי הדחיה אותם טענה
24 הנתבעת במכתב הדחיה ובכתב ההגנה. אדרבא, המומחה אף מגיע למסקנה בסוף
25 חוות דעתו בזו הלשון: "לו ידענו על בעיות העור והנפיחות ברגל שנמשכות מזה שנים
26 היינו דוחים אותו עד גמר ברור לסיבה. כמו כן היינו דורשים דוחות מעקב
27 פסיכיאטרים לפני קבלה לביטוח. בתום הברור היינו דוחים את המנוח מקבלה
28 לביטוח". עינינו הרואות, אפוא, כי המומחה מבסס את עיקר נימוקיו לדחיה
29 מהביטוח לא על אלו שהועלו במכתב הדחיה של הנתבעת עצמה, אלא בעיקר על
30 הנימוקים החדשים והנוספים אותם גילתה הנתבעת בשלב הגשת הראיות, ועל
31 בסיסם מגיע המומחה למסקנה של דחיה מוחלטת מקבלה לביטוח ולא לקבלה
32 מסוייגת בתוספת פרמיה כפי שהכירה בה הנתבעת, דהיינו מסקנה שונה ולמעשה
33 הפוכה מזו שנטענה במכתב הדחיה (החלקי) עצמו. מצב דברים זה אין לקבל, שכן אין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

רע"א 24-08-28874 מנורה מבטחים ביטוח בע"מ נ' פ.כ

1 המדובר בהרחבת חזית אלא בשינוי חזית מוחלט ובטענה הופכית לזו שהועלתה
2 במכתב הדחיה במקור. בנסיבות אלו, הריני מקבלת טענתה של התובעת בעניין זה
3 במלואה ומורה על הוצאתה של חוות הדעת מתיק ראיות ההגנה".

4
5 בנוגע לחוות הדעת האורתופדית שנערכה ע"י ד"ר יניב קרן ביום 28/3/24 קבע בית .24
6 משפט קמא כי: "הנתבעת טוענת בתגובתה כי עסקינן בחוות דעת נגדית לזו שהוגשה
7 על ידי התובעת לתיק הראיות מטעמה, ועל כן די בנימוק זה כדי לדחות הבקשה
8 למשיכתה מראיות ההגנה. אינני מקבלת טענה זו של הנתבעת, ואסביר: חוות הדעת
9 הרפואית מטעם התביעה שנערכה ע"י פרופ' ארנון כהן, מומחה למחלות עור ומין,
10 עסקה בסוגיית היעדרו של קשר סיבתי בין שלושת נימוקי הדחיה בעטיים נדחה
11 חלקית הכיסוי הביטוחי, כאמור לעיל, לבין הגידול הממאיר שהתגלה ברגלו של
12 המנוח לאחר מועד כריתת הפוליסה, אשר לדאבון הלב הוביל בסופו של יום למותו.
13 המומחה מגיע למסקנה כי אין כל קשר סיבתי רפואי או אחר בין מחלות הרקע מהן
14 סבל המנוח אשר לטענת הנתבעת הוסתרו מעיניה והיוו את נימוקי הדחיה המסוייגת,
15 לבין מותו של המנוח. אלא מאי? מומחה הנתבעת, ד"ר קרן, בחוות דעתו כלל לא
16 מתייחס לנימוקי הדחיה כפי שנטענו במקור על ידי הנתבעת. אדרבא, עיון בחוות
17 דעתו מעלה כי זו כלל אינה משיבה או מתמודדת או אף חולקת על חוות הדעת מטעם
18 התביעה. ד"ר קרן קובע בחוות דעתו כי הגידול בשוק רגל ימין היה נוכח עובר
19 להצטרפותו של המנוח לביטוח והמנוח בהכרח ידע על כך והסתיר מידע זה בעת
20 חתימה על תצהיר הבריאות. טענה כזו אילו הייתה מתקבלת, הייתה שומטת לחלוטין
21 כיסוי ביטוחי על פי הפוליסה (שהרי אז היה מדובר בסיכון רפואי קודם לכריתת
22 הפוליסה שהתממש) ולא רק מסייגת אותו, הקו בו נקטה הנתבעת במכתב הדחיה.
23 סבורתני כי לא ניתן בשלב זה להוסיף טענה מעין זו המהווה סתירה חזיתית
24 לנימוקים שהועלו במכתב הדחיה. בנסיבות אלו, הריני מורה על הוצאתה של חוות
25 דעת זו מהתיק."

26
27 בהמשך ההחלטה התייחס בית משפט קמא גם לראיות נוספות אותן נדרש להוציא .25
28 מתיק הראיות של המבקשת. אלא שמאחר ומדובר בראיות לגביהן לא הוגשה בקשת
29 רשות ערעור זו, לא מצאתי כל צורך לפרטן ולהתייחס אליהן.

30
31 על החלטה זו של בית משפט קמא להורות על הוצאתן של שתי חוות הדעת מתיק .26
32 הראיות של המבקשת, מונחת בקשת רשות ערעור זו שבפניי.

33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

רע"א 24-08-28874 מנורה מבטחים ביטוח בע"מ נ' פ.כ

טענות המבקשת:

- 1
2
3 27. ככל ולא תינתן רשות לערער על החלטת בית משפט קמא באופן מיידי, קיים חשש כבד
4 ואמיתי כי יתנהל הליך בדרך שגויה.
5
6 28. ללא חוות הדעת אין למבקשת יכולת התגוננות ולא יהא למבקשת את יומה בבית
7 המשפט.
8
9 29. חוות דעת המומחה האורתופדי קריטית להכרעה צודקת במחלוקת.
10
11 30. מקום בו הלכה היא כי בית המשפט עבר מכללים של קבילות לכללים של משקל, היה
12 עליו לקבוע את משקלן של חוות הדעת ולא להורות על הוצאתן מתיק בית המשפט.
13
14 31. הלכה היא כי פסילת חוות דעתו של מומחה מהווה את הסנקציה החריפה ביותר
15 העומדת לבית המשפט ובית המשפט לא ימהר לנקוט אותה כאשר ניתן להסתפק
16 בהוראה מתונה יותר.
17
18 32. גם אם מתגלים פגמים בחוות דעת המומחה, המסקנה מכך אינה בהכרח שיש לפסול
19 את חוות הדעת, אלא יש לבחון אם מדובר בפגם היורד לשורשו של עניין שיש בו כדי
20 לגרום לעיוות דין לבעל הדין.
21
22 33. בכל הנוגע לחוות דעת המומחה בתחום החיתום- במהלך דיון שהתקיים בחודש מאי
23 2024 נשאלה המשיבה על ידי בית משפט קמא מדוע היא סבורה כי יש להורות על
24 הוצאת חוות הדעת ולא להסתפק בחקירת המומחה. משכך, בית משפט קמא סבר
25 במועד הדיון כי הוצאת חוות הדעת הינה סנקציה קיצונית וכי ניתן לרפא את הפגם
26 הנטען על ידי המשיבה.
27
28 34. לחילופין, ניתן היה להורות למבקשת להגיש חוות דעת מתוקנת מטעם המומחה, ממנה
29 יימחקו הסעיפים הנוגעים לתחום האורתופדי והנפשי.
30
31 35. שגה בית משפט קמא עת לא הפריד בין הוספת נימוק דחייה חדש ובין הבאת ראיות
32 לתימוכין בנימוק דחייה. התביעה נדחתה מחמת העלמת מידע רפואי ולצורך תימוכין
33 בנימוק זה רשאית המבקשת להביא ראיות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

רע"א 24-08-28874 מנורה מבטחים ביטוח בע"מ נ' פ.כ

- 1 האמור בחוות דעת המבקשת, הנוגע למישור האורתופדי והנפשי, לא הובא בכדי לשנות
2 במאום את קביעת המבקשת או לסגת מהאמור במכתב הדחייה. התייחסות המומחים
3 להסתרת המידע בתחום האורתופדי והנפשי מובאת לתימוכין בטענה כי בנסיבות
4 העניין הוסתר מידע רב, מהותי, בכוונת מרמה.
5
- 6 ד"ר פרלוק לא חרג במאומה ממתחם הטיעון או הנימוק שהיווה את תשתית נימוק
7 הדחייה מקבלה לביטוח. הנימוק היה ונותר "אי גילוי עובדות". המומחה אך ביסס
8 ביתר פירוט, הבהרה והבנה את נימוק הדחייה, כפי שהוא רואה אותו וכפי שמצא לנכון
9 לפרט כעולה מתיקו הרפואי של המנוח.
10
- 11 בכל הנוגע לחוות דעת המומחה בתחום האורתופדי - האמור בחוות הדעת מהווה ענף
12 של אותה הטענה אשר במכתב הדחייה, לפיה דין התביעה להידחות מחמת העלמת
13 מידע.
14
- 15 חוות הדעת חושפת, מן ההיבט הקליני, את המחלה ממנה סבל המנוח טרם כניסתו
16 לביטוח, המחלה שהביאה למותו, ולא גולתה למבקשת.
17
- 18 חוות הדעת קובעת את הקשר הסיבתי שבין העובדה שלא גולתה (הגידול ברגל) לבין
19 הפטירה המצערת.
20
- 21 בהינתן חוות הדעת הרפואית הקובעת את הקשר הסיבתי משתנה הטיעון המשפטי של
22 ההגנה באופן בו אין עוד צורך להוכיח כוונת מרמה.
23
- טענות המשיבה**
- 24
- 25 ההחלטה נשוא בקשת הערעור הינה עניין מובהק שבסדרי דין, אשר לערכאה הדיונית
26 שיקול דעת רחב וערכאת הערעור לא תתערב בה, אלא במקרים חריגים.
27
- 28 חוות הדעת מרחיבות ומשנות חזית באופן הסותר חזיתית את האמור במכתב הדחייה.
29
- 30 אין לאפשר למבקשת לצרף מסמכים רפואיים חדשים בשלב מאוחר של הגשת הראיות
31 שעה שכל המסמכים הרפואיים עמדו לנגד עיניה בטרם שליחת מכתב הדחייה.
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

רע"א 24-08-28874 מנורה מבטחים ביטוח בע"מ נ' פ.כ

- 1 הותרת הגשת חוות הדעת תפגע באופן בלתי הפיך בתביעת המשיבה ותגרום לעיוות
2 דין.
3
- 4 במסגרת חוות הדעת אשר המציאה המבקשת במסגרת הראיות מטעמה, הועלו
5 לראשונה טענות דחייה חדשות, אשר לא הועלו בגדרי מכתב הדחייה ואף לא בכתב
6 ההגנה של המבקשת - טענות דחייה הנוגעות למרמה, אי גילוי מצב נפשי, סוכרת בעיות
7 עור ושינוי תוספת חיתומית.
8
- 9 במסגרת ראיותיה צירפה המבקשת מסמכים רפואיים חדשים, זאת חרף העובדה כי
10 הודתה כי פעלה להוציא את תיקו הרפואי של המנוח עוד במהלך שנת 2019 וכבר אז
11 גילתה, לטענתה, שהמנוח הפר את חובת הגילוי.
12
- 13 האופן בו פעלה המבקשת, מחייב פסילת חוות הדעת שכן מדובר בפגמים היורדים
14 לשורשו של עניין שיש בהם כדי לגרום לעיוות דין.
15
- 16 עמדת המבקשת מלכתחילה סותרת את קיומה של כוונת מרמה, בעוד שטענות בדבר
17 העלמת מידע בתחום הנפשי והאורתופדי, כפי שביקשה המבקשת לעשות דרך הגשתן
18 של חוות הדעת, מחייבת הוכחת כוונת מרמה כי ברור שאין קשר סיבתי בין משקל עודף
19 ויתר לחץ דם לבין הגידול מסוג ליפוסרקומה ממנו נפטר המנוח.
20
- 21 ד"ר פרלוק לא התייחס לטענות הדחייה, אלא העלה טענות אי גילוי חדשות הנוגעות
22 למצב הנפשי, סוכרת ובעיות עור ועל בסיס הרחבת חזית פסולה זו הגיע למסקנה
23 הפוכה ממכתב הדחייה.
24
- 25 חוות דעתו של ד"ר קרן אינה מתייחסת לקשר הסיבתי הנטען בין אי גילוי עודף משקל,
26 לחץ דם וכולסטרול לליפוסרקומה.
27
- 28 בעוד מומחה המשיבה קובע בחוות דעתו כי אין קשר סיבתי בין עודף משקל, יתר לחץ
29 דם וכולסטרול לליפוסרקומה, ד"ר קרן בחר לעלות טענה חדשה המייחסת למנוח
30 ידיעה על הגידול והסתרה בכוונת מרמה.
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

רע"א 24-08-28874 מנורה מבטחים ביטוח בע"מ נ' פ.כ

- 1 עצם הכרת המבקשת במכתב הדחייה שאי הגילוי (הנטען והמוכחש) מזכה בתגמולי
2 ביטוח חלקיים, מהווה אישור לכך שהמבקשת לא ייחסה למנוח משום כוונת מרמה.
3
- 4 54. הטענות שהעלתה המבקשת בשלב מאוחר של הגשת הראיות, נועדו אך ורק לשם יצירת
5 סיכון מדומה שנועד לדחוף את המשיבה לפשרה מקפחת.
- 6 **דין**
- 7
- 8 55. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור, בתגובה ובהחלטת בית משפט קמא, מצאתי
9 לדון בבקשה ולדחותה לגופה.
- 10
- 11 56. נקודת המוצא לדיון בבקשה היא הנחיית המפקח על הביטוח, מכוחה מחויב מבטח
12 למסור למבוטח, בעת דחיית תביעתו לקבלת תגמולי ביטוח, מסמך כתוב המפרט "את
13 כל נימוקי הדחייה לתביעתו בהזדמנות הראשונה", שאם לא כן, תיחסס דרכו של
14 המבטח מהעלאת נימוקים נוספים לדחייה בשלב מאוחר יותר. ההנחיה האמורה נועדה
15 להגשים את חובת תום הלב המושתת על מבטחים בקיום חווי ביטוח, לאזן במידת מה
16 את פערי המידע והכוחות בין הצדדים לחוזים אלה, וכן לאפשר למבוטחים לכלכל את
17 צעדיהם המשפטיים בנדון באופן מושכל. ברע"א 10641/05 הפניקס הישראלי חברה
18 לביטוח בע"מ נ' אסולין, ניתן ביום 4.5.06 (להלן: "עניין אסולין") נדרש כבוד השופט
19 רובינשטיין להתייחס לתוקפן של הנחיות המפקח על הביטוח, וקבע כי "ככלל אימצו
20 **בתי המשפט את המדיניות בדבר מתן תוקף להנחיות המפקח, ושרק בנסיבות**
21 **מיוחדות יש לסטות מהן**".
- 22
- 23 57. השאלה המתעוררת, אם כן, היא, האם בחוות הדעת אותן ביקשה המבקשת לצרף
24 לראיותיה עולים נימוקים שונים מהנימוקים שהועלו במסגרת מכתב הדחייה ומשכך,
25 אין מקום להתיר למבקשת לצרף אותו לתיק המוצגים מטעמה.
- 26
- 27 58. בית משפט קמא סבר כי יש בחוות הדעת שצורפו לראיות המבקשת כדי להוסיף נימוקי
28 דחייה חדשים ונוספים לאלו אשר הועלו על ידה הן במסגרת מכתב הדחייה, הן
29 במסגרת כתב ההגנה והן במהלך דיון קדם משפט שהתקיים עובר להגשת הראיות.
30
- 31 59. החלטתו של בית משפט קמא מפורטת ומנומקת ואיני מוצאת כי נפלה טעות בישומה
32 של הנחיית המפקח על הביטוח בנסיבות העניין.
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

רע"א 24-08-28874 מנורה מבטחים ביטוח בע"מ נ' פ.כ.

- 1 כפי שקבע בית משפט קמא, בהזדמנות הראשונה (ואף לאחר מכן בשתי הזדמנויות
2 נוספות (במועד הגשת כתב ההגנה ובמועד ישיבת קד"מ ראשונה)) הועלו על ידי
3 המבקשת שלושה נימוקים בלבד לדחייה חלקית של תגמולי הביטוח: 1- עודף משקל,
4 2 – יתר לחץ דם, 3- כולסטרול. בנוסף נטען כי לו היה המנוח מגלה מידע רפואי זה הוא
5 היה מקבל תוספת פרמיה של 175%.
- 6
- 7 61. מעיון בחוות הדעת ניתן לראות כי המבקשת מעלה נימוקים נוספים לדחיית התביעה
8 והם: 1- מצב נפשי, 2- בעיות עור, 3- נפיחות ברגל. עוד היא טוענת כי ברי שהמנוח ידע
9 שהוא חולה כאשר חתם על הצהרת הבריאות והיא נחתמה בכוונת מרמה. מכאן שלו
10 הייתה יודעת על מצב רפואי זה, היא כלל לא הייתה מבטחת את המנוח.
- 11
- 12 62. כפי שקבע בית משפט קמא, טיעונים אלה מהווים הרחבת חזית מוחלטת ולאור
13 הנחיות המפקח על הביטוח לא ניתן להתיר אותם.
- 14
- 15 63. מתן היתר למבקשת לצרף את חוות הדעת לראיותיה תוביל למצב של איזון הנחיות
16 המפקח על הביטוח.
- 17
- 18 64. עוד ראיתי להוסיף כי במקרה כאן לא נטען ואף לא נתמך בתצהיר כי המבקשת לא
19 יכלה לדעת על אותם נימוקי דחייה בעת ששלחה את מכתב הדחייה כפי ההנחיה
20 השנייה של המפקח על הביטוח מיום 29.5.20 שנדונה ברע"א 3735/14 מנורה חברה
21 לביטוח בע"מ נ' קסליו אירועים בע"מ, מיום 22.7.14 (להלן: "עניין קסליו
22 אירועים").
- 23
- 24 65. יתרה מכך המקרה שבפניי שונה מן המקרה בעניין קסליו אירועים מן הטעם שבמקרה
25 שם דחתה חברת הביטוח תחילה את עצם קיומו של ביטוח בן תוקף ורק לאחר מכן
26 (ובשלב מוקדם מן השלב שבמקרה כאן) העלתה טענה נוספת של ביטוח חסר. על כך
27 קבעה כבי' השופטת חיות (כתוארה אז) כי מקום שמבטחת מעלה בתום לב טענת סף
28 מסוג זה שנטען שם, היינו שהפוליסה בוטלה ועברה מן העולם עובר לקרות האירוע
29 הביטוחי, "אין לדרוש ממנה כבר בשלב משלוח מכתב הדחייה להעמיק חקר בטענות
30 חלופיות היכולות לעמוד לזכותה."
- 31
- 32 אלא שבמקרה שבפניי כל טענות הדחייה נגעו למצב רפואי קודם שלא גולה ואשר על
33 פי מכתב הדחייה גם לא הביא לדחיית התגמול מכוח הפוליסה אלא לתגמול מופחת.
34 כאשר מבטחת מבססת דחייה על מצב רפואי קודם, חזקה עליה שיכלה לעלות כבר אז

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

רע"א 24-08-28874 מנורה מבטחים ביטוח בע"מ נ' פ.כ

1 על נימוקים רפואיים נוספים. לכך בדיוק כיוונה הנחיית המפקח על הביטוח. המבטחת
2 היא הצד החזק. המבוטח חתם על כתב ויתור על סודיות רפואית ביחד עם החתימה על
3 הצעת הביטוח. גם אם תאמר (ודעתי שונה) כי אין מקום לחייב מבטחת לפנות לקבלת
4 מידע רפואי עובר לחתימת חוזה הביטוח, הרי שבשלב של בחינת תביעה שהוגשה
5 לתגמולי ביטוח בוודאי שמצופה ממנה לבחון זאת. ואכן לכתב ההגנה צורפו מסמכים
6 רפואיים מקופת החולים, משמע נעשתה פנייה לקבלת חומר רפואי והוא לא נבחן
7 לעומקו. על כך נאמר על ידי כב' השופט זילברטל ברע"א 2121/14 אליהו חברה לביטוח
8 בע"מ נ' דוד אייש (להלן: "עניין דוד אייש") מיום 8.7.14:
9

10 "בהיעדר הכוונה או פירוט במכתב הדחייה לא ניתן להגשים את מטרת
11 הנחיות המפקח, וביניהן, הרצון לאפשר לתובע להתמודד עם טענות המבטחת
12 או לשקול את צעדיו הבאים. ההנחיה מבטאת מגמה ברורה ומבורכת של הגנה
13 על ציבור המבוטחים מפני מצב של פערי מידע באשר לעמדתה האמיתית
14 והמפורטת של חברת הביטוח, כדי לאפשר בחינת אופן ההתמודדות עימה.
15 הנחיית המפקח אף תורמת, ולו בעקיפין, למניעת הגשת הליכי סרק לבית
16 המשפט, שכן תובע פוטנציאלי היודע מראש מה הן טענות המבטחת יכול
17 לשקול בצורה מושכלת האם יש מקום להגשת תובענה על-ידו, על כל
18 ההוצאות והסיכונים הכרוכים בהגשת תובענה שסיכוייה אינם טובים.
19 סבורני, כי תוצאה אחרת מזו שאליה הגיע בית משפט קמא עלולה לרוקן
20 מתוכן את הנחיות המפקח, שכן ניתן יהיה לפרשן באופן שדי בהצגתו של מעין
21 "נימוק על", כללי וסתמי, שתחת כנפיו יכולים להימצא ערב רב של נימוקים,
22 שכלל לא נדרש להביאם לידיעת התובע או צד ג'. מצב דברים זה אינו שונה
23 ממצב הדברים שהנחיית המפקח בקשה למנוע - מצבים בהם לתובע אין כל
24 יכולת להעריך או להתמודד עם עמדת המבטחת."
25

26 לאור דברים נכוחים אלה אין צורך שאפנה לקביעתי ברע"א 61946-08-23 ש.
27 מ. נ' מנורה מבטחים חברה לביטוח בע"מ, מיום 18.10.23 שעסקה במקרה
28 דומה.
29

30 על כן גם טענת המבקשת כי יש להתיר לה לפרט את הטענה למרמה אינה יכולה לעמוד .66
31 בשל העדר פירוט כלשהו.

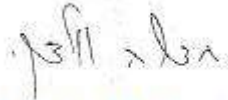
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

רע"א 24-08-28874 מנורה מבטחים ביטוח בע"מ נ' פ.כ

	<u>סוף דבר</u>
1	
2	
3	.67 דין בקשת רשות הערעור להידחות.
4	
5	.68 המבקשת תישא בהוצאות המשיבה בסך של 7,500 ₪.
6	
7	.69 רק לאחר שיומצא לתיק אישור על העברת הוצאות המשיבה לידיה, תוחזר למבקשת
8	באמצעות בא כוחה, ההתחייבות העצמית שהופקדה בתיק.
9	
10	ניתן היום, י"א תשרי תשפ"ה, 13 אוקטובר 2024, בהעדר הצדדים.
11	

חדוה וינבאום וולצקי, שופטת

12
13
14
15

